

Imperialismens utslitna demoniseringsverktyg

?Den systematiska avhumaniseringen av andra länders ledare; den rutinmässiga överdriften av deras militära förmåga; den entoniga nedsvärtningen av andra folks karaktär och synsätt; den besinningslösa dubbelmoralen i beskrivningen av de andras handlande, liksom oförmågan att erkänna att vi i många fall har samma problem. Och den ständiga tendensen att utgå från att alla slags problem i förhållandet till de andra måste beskrivas som fullständiga och olösbare motsättningar. Detta är enligt min mening inte uttryck för den mognad och urskiljningsförmåga som kan förväntas av en stormaktsdiplomati ??

Det skrev George Kennan** 1947 i en artikel i Foreign Affairs efter en vistelse i Moskva. Den spreds vitt och brett och gjorde Kennan populär i den akademiska världen.

Författaren av denna beskrivning, som kan tyckas avse Washingtons nuvarande utrikespolitik, blev sedan en av de ledande upphovsmännen till Kalla kriget och framstående redskap för just denna ?stormaktsdiplomati?. Hans egna skrivelser om det påstådda sovjetiska hotet efter andra världskriget bidrog till USAs ?tillbakahållande? politik, som ledde till den förödande kapprustning som fortfarande hotar världen med totalförstörelse.

Kennan blev chef för utrikesdepartementets politikutveckling och 1949 departementsråd. Han återvände till Moskva 1952 som ambassadör, och reviderade sin syn på ?tillbakahållandet?.

Kennan hävdade då att även om ryssarna ?fortfarande i grunden motsatte sig fredlig samlevnad med Väst och är inriktade på att sprida det sovjetiska socialistiska systemet i världen?, så hade de en ?särskild mottaglighet för den militära styrkans logik och kommer att reagera eller retirera inför ett skickligt och beslutsamt motstånd mot deras utvidgningsdrömmar?. Detta blev också linjen i USAs politik gentemot Ryssland.

Kennans beskrivning av demoniseringsverktygen är lika på pricken nu, som när den skrevs. Ironiskt nog blev han en mäktig ideolog i USAs imperialistiska politik. Det kan iaktas nu när USAs världsherravälde är på tillbakagång hur politiken är så gott som identisk med Kennans beskrivning 1947 av hur de som inte finner sig i USAs politik demoniseras. De självbelåtna medierna och de två politiska partier som växlar om vid makten tillverkar de bilder som stämmer med dessa förutbestämda djävulska och perversa mönster.

USAs pågående offensiv mot olydiga regeringar i Latinamerika intensifieras och riktas särskilt mot Venezuelas president, Nicolás Maduro, som fått överta den förstaplats på de anklagades bänk som Kuba innehaft under ett halvt århundrade. Ledaren för regeringen i Caracas har uppnått och kanske överträffat den smutskastningsnivå som brukade riktas mot Fidel och Raúl Castro, även om den senare fortfarande inte kommer undan Donald Trumps lögnar och avhumaniserande förolämpningar.

Manuel E Yepe*

Redigering och översättning Eva Björklund

*Manuel E. Yepe är advokat, ekonom och journalist, professor vid Institutet för Internationella förbindelser i Havanna, har varit chef för Prensa Latina mm.

**Kennan (1904-2005) var mannen bakom Trumandoktrinen, USAs antisovjetiska kallkrigsolitik efter 2a världskriget, där Marshallplanens bidrag till uppbyggnad i Västeuropas återuppbyggnad spelade stor roll tillsammans med den militära upprustningen och införlivande 1949 i USAs militärallians Nato. Men då ändrade sig Kennan och förordade samtal och samarbete med Sovjet, men Truman höll fast vid kalla kriget. Kennan förlorade inflytande, och kunde bara beklaga hur USA antog en mer aggressiv militaristisk hållning.